

Pieņemts
Ģenerālprokurora padomes 2017.gada 22.novembra
sēdē un apstiprināts ar lēmumu Nr.5

**Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta
(Kontroles dienesta)
N O L I K U M S**

Izdots saskaņā ar Prokuratūras likuma 29.panta
trešās daļas 1.punktu un 49.¹ panta otro daļu

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1. **Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests** (turpmāk - **Kontroles dienests**) ir speciāli izveidota valsts institūcija, kas darbojas Latvijas Republikas Prokuratūras (turpmāk – prokuratūra) pārraudzībā un veic neparastu un aizdomīgu darījumu (faktu) kontroli, un saņem, iegūst, reģistrē, apstrādā, apkopo, uzglabā, analizē un sniedz pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai informāciju, kuru var izmantot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas vai šo darbību mēģinājuma, vai cita ar to saistīta noziedzīga nodarījuma novēršanai, atklāšanai, pirmstiesas kriminālprocesam vai iztiesāšanai.
2. **Kontroles dienestu finansē** no valsts budžeta, un tam ir atsevišķa izdevumu tāme prokuratūras budžeta ietvaros un konts.
3. **Kontroles dienesta** finansiālo un saimniecisko darbību nodrošina prokuratūras Administratīvā direktora dienests.
4. **Kontroles dienesta** darbības mērķis ir savas kompetences ietvaros novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu.
5. **Kontroles dienesta** pienākumi ir :
 - 5.1. ņemot vērā Konsultatīvās padomes ieteikumus, atbilstoši konkrētajai situācijai izstrādāt un iesniegt tālākai virzīšanai neparasta darījuma pazīmju saraksta grozījumu projektu;
 - 5.2. veikt neparastu un aizdomīgu darījumu (faktu) kontroli;
 - 5.3. saņemt, reģistrēt, apstrādāt, apkopot, uzglabāt un analizēt **Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma** subjektu (turpmāk – likuma subjekti) ziņojumus par neparastiem un aizdomīgiem darījumiem (faktiem);
 - 5.4. likumā paredzētajā kārtībā iegūt papildu informāciju, kas ļauj identificēt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas vai šo darbību mēģinājuma vai cita ar to saistīta noziedzīga nodarījuma gadījumus;
 - 5.5. analizēt **Kontroles dienesta** rīcībā esošo informāciju un pēc savas iniciatīvas informēt pirmstiesas izmeklēšanas iestādes, prokuratūru vai tiesu par darījumiem (faktiem) un personām, ja šī informācija rada pamatotas aizdomas par to saistību ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, šo darbību mēģinājumu vai citu ar to saistītu noziedzīgu nodarījumu;

- 5.6.** sniegt likumā paredzētajām institūcijām pēc to pieprasījuma likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā Kontroles dienesta rīcībā esošo informāciju;
- 5.7.** analizēt sniegto ziņojumu kvalitāti, to izmantošanas efektivitāti un informēt par to likuma subjektus;
- 5.8.** pēc uzraudzības un kontroles institūciju pieprasījuma atbilstoši to kompetencei sniegt ziņas par likuma subjektu ziņojumu statistiku, kvalitāti un izmantošanas efektivitāti;
- 5.9.** informēt uzraudzības un kontroles institūcijas par atklātajiem likuma subjektu pieļautajiem likuma prasību pārkāpumiem;
- 5.10.** ņemot vērā Kontroles dienesta rīcībā esošo informāciju, sniegt likuma subjektiem, uzraudzības un kontroles institūcijām, pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm un prokuratūrai rekomendācijas, lai samazinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas iespējas;
- 5.11.** sniegt uzraudzības un kontroles institūcijām informāciju par noziedzīgi iegūtu līdzekļu iegūšanas, legalizācijas un terorisma finansēšanas raksturīgākajiem paņēmieniem un vietām, lai tiktu veiktas darbības, kas samazinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas iespējas, nodrošināt uzraudzības un kontroles institūciju darbinieku apmācību jautājumos, kas saistīti ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu;
- 5.12.** sniegt likuma subjektiem un to uzraudzības un kontroles institūcijām to personu sarakstus, kas tiek turētas aizdomās par iesaistīšanos teroristiskās darbībās, un nodrošināt to atjaunināšanu;
- 5.13.** likumos un starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā un gadījumos veikt informācijas apmaiņu ar ārvalstu pilnvarotām iestādēm, kuras veic Kontroles dienestam pēc būtības līdzīgus pienākumus;
- 5.14.** sadarboties ar starptautiskajām un ārvalstu institūcijām, kas nodarbojas ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu, tai skaitā profesionālās kvalifikācijas celšanas jomā, organizējot un/vai piedaloties semināros;
- 5.15.** veikt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas un šādu darbību mēģinājumu paņēmieni izpēti un analīzi, pilnveidojot šādu darbību aizkavēšanas un atklāšanas metodes;
- 5.16.** sadarboties ar Konsultatīvo padomi un nodrošināt tās lietvedību saskaņā ar Konsultatīvās padomes nolikumu;
- 5.17.** apkopot un iesniegt Konsultatīvajai padomei informāciju par Kontroles dienesta gada darba rezultātiem, kā arī uzraudzības un kontroles institūciju statistisko informāciju par iepriekšējā gadā veiktajiem pasākumiem, kas saistīti ar likuma subjektu uzraudzību un kontroli;
- 5.18.** publicēt informāciju par Kontroles dienesta darba rezultātiem, norādot iepriekšējā gada laikā izmeklēto gadījumu un kriminālvajāšanai nodoto personu skaitu, par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma finansēšanas noziedzīgiem nodarījumiem notiesāto personu skaitu, apturēto un konfiscēto līdzekļu apjomu;
- 5.19.** Kontroles dienesta kompetences ietvaros pildīt Finanšu sektora attīstības padomes lēmumus un Konsultatīvās padomes ieteikumus;
- 5.20.** analizēt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu regulējošos normatīvos aktus, sagatavot priekšlikumus šo normatīvo aktu pilnveidošanai, organizēt un veikt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku novērtēšanu, kā arī izstrādāt priekšlikumus šo risku līmeņa mazināšanai.

II. KONTROLES DIENESTA VADĪBA UN DARBINIEKI

6. Kontroles dienestu vada ģenerālprokurora iecelts priekšnieks, kurš ir atbildīgs par Kontroles dienesta darbu.
7. Kontroles dienesta darbiniekus pieņem darbā, kā arī atlaiž vai atbrīvo no darba Kontroles dienesta priekšnieks.
8. Kontroles dienesta priekšniekam un darbiniekiem ir jāatbilst tām prasībām, kādas paredzētas likumā "Par valsts noslēpumu", lai saņemtu nepieciešamo speciālo atļauju piekļūšanai sevišķi slepenai informācijai.
9. Kontroles dienesta priekšnieka pienākumi un pilnvaras:
 - 9.1. pārstāvēt Kontroles dienestu bez īpaša pilnvarojuma;
 - 9.2. iesniegt ģenerālprokuroram budžeta pieprasījumu Kontroles dienesta funkciju izpildes nodrošināšanai;
 - 9.3. dot rīkojumus prokuratūras administratīvajam direktoram par iedalīto valsts budžeta finanšu līdzekļu izmantošanu;
 - 9.4. atbilstoši iedalītajiem valsts budžeta finanšu līdzekļiem iesniegt ģenerālprokuroram priekšlikumus Kontroles dienesta struktūras un štatu noteikšanai;
 - 9.5. plānot, organizēt un vadīt Kontroles dienesta darbu, tai skaitā nosakot iekšējo darba kārtību;
 - 9.6. noteikt darbinieku pienākumus un tiesības;
 - 9.7. kontrolēt darbinieku darbu;
 - 9.8. saskaņā ar normatīvajiem aktiem uzlikt darbiniekiem disciplinārsodus;
 - 9.9. saskaņā ar normatīvajiem aktiem darbiniekus apbalvot, prēmēt un piešķirt cita veida atlīdzību saistībā ar darbu;
 - 9.10. izdot rīkojumus, kas ir saistoši darbiniekiem;
 - 9.11. organizēt sūdzību, iesniegumu un pieprasījumu izskatīšanu un likumā noteiktajā kārtībā sniegt atbildes uz tiem;
 - 9.12. organizēt un kontrolēt ģenerālprokurora un īpaši pilnvaroto prokuroru norādījumu izpildi, kas doti saistībā ar pārraudzības realizēšanu;
 - 9.13. ziņot par iepriekšējā kalendāra gada Kontroles dienesta darba rezultātiem prokuratūras struktūrvienību vadītāju ikgadējā sanāksmē;
 - 9.14. pildīt citus ar ģenerālprokurora pavēli vai rīkojumu dotus uzdevumus, kā arī Konsultatīvās padomes ieteikumus.
 - 9.15. savas kompetences robežās pildīt Finanšu sektora attīstības padomes lēmumus.
10. Kontroles dienesta priekšnieka darba izpildes novērtēšana tiek veikta saskaņā ar šī nolikuma 1.pielikumā noteiktajiem kritērijiem un kārtību.
11. Kontroles dienesta priekšniekam atlīdzību (darba samaksu – mēnešalgu, piemaksas, prēmijas un naudas balvas, sociālās garantijas un atvaļinājumus) nosaka un piešķir ģenerālprokurors saskaņā ar Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma, šī nolikuma 2.pielikuma un citu normatīvo aktu nosacījumiem uz saņemto iesniegumu un informācijas izvērtēšanas pamata.
12. Kontroles dienesta priekšniekam ir vietnieks, kurš pilda priekšnieka pienākumus viņa prombūtnes laikā.
13. Kontroles dienesta darbiniekiem un darbiniekiem ir aizliegts gan darba pienākumu pildīšanas laikā, gan pēc darba attiecību izbeigšanas izpaust informāciju, kas tiem ir kļuvusi zināma, veicot darba pienākumus, izņemot likumā noteiktos gadījumos un kārtībā.

14. Kontroles dienesta priekšnieks un darbinieki dod parakstu par informācijas aizsardzības prasību ievērošanu.
15. Kontroles dienesta priekšnieks un darbinieki ievēro Ētikas kodeksu.

III. INFORMĀCIJAS APRITES VISPĀRĒJĀ KĀRTĪBA

16. Informācijas iegūšanas avoti ir:

16.1. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma 3.pantā minētie likuma subjekti;

16.2. starptautiskās organizācijas un ārvalstu pilnvarotās iestādes, kuras veic pienākumus, kas pēc savas būtības ir līdzīgi kā Kontroles dienestam;

16.3. valsts un atvasināto publisko personu un to institūciju, kā arī pašvaldību rīcībā esošās datu bāzes;

16.4. citi avoti, kas satur informāciju, kura varētu būt noderīga noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas vai ar to saistīta krimināli sodāma nodarījuma novēršanai, atklāšanai, pirmstiesas izmeklēšanai vai tiesvedībai.

17. Kontroles dienests reģistrē ziņojumu par darījumiem (faktiem), neskatoties uz to, vai darījums ir konsultēts, paredzēts (plānots), pieteikts, uzsākts, atlikts vai veikts (arī apstiprināts, apliecināts).

18. Kontroles dienestam ir tiesības pieprasīt papildu informāciju no likuma subjekta, kas sniedzis ziņojumu, kā arī no citiem likuma subjektiem, kuru rīcībā ir vai varētu būt cita informācija saistībā ar šo ziņojumu, lai varētu novērtēt, vai šī informācija ir svarīga noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas vai ar to saistīta krimināli sodāma nodarījuma novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai vai tiesvedībai, un tādēļ būtu sniedzama informācija pirmstiesas izmeklēšanas, prokuratūras vai tiesu iestādēm. Kontroles dienestā reģistrēts ziņojums vai ar to saistītā iegūtā papildus informācija dod tiesības pieprasīt papildu informāciju.

19. Kontroles dienests nodrošina šādus informācijas izmantošanas ierobežojumus:

19.1. pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma Kontroles dienests sniedz normatīvajos aktos paredzēto valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudei, kā arī citu likumos paredzēto fizisko personu deklarāciju pārbaudei nepieciešamo tā rīcībā esošo informāciju, ja ir pamatotas aizdomas, ka šīs personas deklarācijā norādījušas nepatiesas ziņas par savu mantisko stāvokli vai ienākumiem;

19.2. pēc Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pieprasījuma Kontroles dienests sniedz tai normatīvajos aktos noteikto personu izvērtēšanai nepieciešamo dienesta rīcībā esošo informāciju par attiecīgo personu iespējamu saistību ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma finansēšanu;

19.3. operatīvās darbības subjektiem, pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai, valsts drošības iestādēm, kā arī tiesai Kontroles dienests informāciju sniedz atbilstoši Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma prasībām;

19.4. informācija, kuru Kontroles dienests dara zināmu ģenerālprokuroram un īpaši pilnvarotiem prokuroriem uzraudzības kārtībā, nav nododama operatīvās darbības subjektu, pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu, citu prokuratūras darbinieku vai tiesas rīcībā vai izmantojama to vajadzībām.

IV. STARPTAUTISKĀ INFORMĀCIJAS APMAIŅA

20. Kontroles dienests pēc savas iniciatīvas vai atbilstoši lūgumam var veikt informācijas apmaiņu ar tām ārvalstu pilnvarotajām iestādēm, kuru pienākumi pēc

būtības ir līdzīgi, kā arī ar terorismu saistītu līdzekļu kustības kontroles jautājumos ar ārvalstu vai starptautiskajām terorisma finansēšanas apkarošanas institūcijām. No citām iepriekš neminētām ārvalstu iestādēm Kontroles dienests var tikai pieprasīt informāciju, kas ir nepieciešama, lai analizētu saņemtos ziņojumus.

21. Ar ārvalstu izmeklēšanas un tiesu iestādēm Kontroles dienests apmainās ar informāciju likumos un starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā par savstarpējo tiesisko palīdzību krimināllietās un ar tajos norādīto Latvijas Republikas valsts institūciju starpniecību, turklāt tikai par noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir krimināli sodāmi Latvijas Republikā, ja starptautiskajos līgumos par savstarpējo tiesisko palīdzību krimināllietās nav noteikts citādi.

22. Kontroles dienests, pamatojoties uz informācijas pieprasījumu, kas saņemts no Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO) Drošības padomes un saskaņā ar tās tiesību aktiem izveidotajām palīginstitūcijām, drīkst ar Ārlietu ministrijas starpniecību nodot ANO Drošības padomei tās rezolūciju noteiktā sankciju režīma īstenošanai nepieciešamo informāciju, ja ir nodrošināta sniegtās informācijas datu konfidencialitāte un tiek garantēta informācijas izmantošana tikai ANO Drošības padomes rezolūciju noteiktā sankciju režīma īstenošanai.

23. Šā nolikuma 20.-22.punktā minētajos gadījumos informācijas apmaiņa notiek, ievērojot šādas prasības:

23.1. ārvalstī pastāv pietiekamas garantijas attiecībā uz sniegtās informācijas likumīgu izmantošanu un privātās dzīves aizsardzību;

23.2. sniegtajai informācijai tiek piešķirta tāda pati konfidencialitāte, kādu ārvalsts normatīvie akti nosaka līdzīgai informācijai no vietējiem avotiem savā valstī;

23.3. informācija tiek sniegta, balstoties uz vispārējo noteikumu, ka tā ir jāizmanto vienīgi tam nolūkam, kādam tā ir sniegta, t.i., tiek garantēta informācijas izmantošana tikai tādu noziedzīgu nodarījumu novēršanai un atklāšanai, kas ir krimināli sodāmi arī Latvijā.

24. Kontroles dienests atsaka informācijas apmaiņu pilnā vai daļējā apjomā vai atsaka dot piekrišanu informācijas tālākai nodošanai tiesību aizsardzības iestādēm šādos gadījumos:

24.1. informācija netiek sniegta krimināli sodāmu pārkāpumu izmeklēšanai, par kuriem personai apsūdzība tiek izvirzīta Latvijā, tā ir galīgi attaisnota, atbrīvota no atbildības vai notiesāta ar attiecīgu sprieduma izpildi;

24.2. informācija netiek sniegta arī citos gadījumos, kas paredzēti likumos, tai skaitā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma 62.panta trešajā daļā un starptautiskajos līgumos.

25. Izvirzīto prasību nodrošināšanai starptautiskās informācijas apmaiņas jomā Kontroles dienests ir tiesīgs noslēgt sadarbības līgumus, vienojoties par informācijas apmaiņas kārtību un saturu, kā arī tiesīgs noteikt vēl citus sniegtās informācijas izmantošanas ierobežojumus un nosacījumus, kā arī pieprasīt ziņas par tās izmantošanu.

26. Kontroles dienestam ir tiesības pēc citu valstu pilnvaroto iestāžu vai starptautiskā terorisma novēršanas institūciju lūguma likumā paredzētajā kārtībā izdot rīkojumu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu vai valsts informācijas sistēmas pārzinim vai zemesgrāmatas nodaļai veikt tā kompetencei atbilstošus pasākumus, lai uz rīkojumā noteikto laiku nepieļautu mantas pārreģistrāciju, ja lūgumā sniegtā informācija rada pamatotas aizdomas, ka notiek noziedzīgs nodarījums, un šāds rīkojums arī būtu izdots, ja no likuma subjektiem būtu saņemts ziņojums par neparastu vai aizdomīgu darījumu.

V. KONTROLES DIENESTA CITI PIENĀKUMI UN TIESĪBAS SAISTĪBĀ AR INFORMĀCIJAS APRITI

27. Kontroles dienestam ir tiesības saskaņā ar Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma prasībām izdot rīkojumu iesaldēt noziedzīgi iegūtu līdzekļus, kā arī dot rīkojumu valsts informācijas sistēmas pārzinim vai zemesgrāmatas nodaļai veikt pasākumus, lai nepieļautu līdzekļu pārreģistrāciju.
28. Nolūkā saglabāt dokumentus un tajos esošo informāciju to tālākai sniegšanai pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai, tiesai, kā arī citām normatīvajos aktos noteiktajām institūcijām Kontroles dienestam ir tiesības dot norādījumu likuma subjektam par klienta identifikācijas un izpētes gaitā iegūto dokumentu glabāšanas termiņa pagarināšanu.
29. Kontroles dienesta priekšnieks organizē Konsultatīvās padomes darbam nepieciešamo materiālu un informācijas sagatavošanu un piedalās tās sēdēs, nodrošinot lietvedību.
30. Pēc Konsultatīvās padomes pieprasījuma Kontroles dienests sniedz tai informāciju par ziņojumu sniegšanas pienākuma izpildes efektivitāti un citu informāciju Konsultatīvās padomes pilnvaru realizēšanai.
31. Kontroles dienests var lūgt Konsultatīvo padomi atbilstoši tās uzdevumiem izskatīt iesniegumus.
32. Kontroles dienests var pieprasīt likuma subjektu uzraudzības un kontroles institūcijām sniegt tam metodisku palīdzību Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā paredzēto pilnvaru veikšanai.

VI. INFORMĀCIJAS SATURA UN TĀS APRITES KONFIDENCIALITĀTES NODROŠINĀŠANA

33. Kontroles dienestā saņemtās informācijas virzību nosaka instrukcija "Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestā saņemtās informācijas reģistrēšanas, apstrādes, uzglabāšanas un iznīcināšanas kārtība".
34. Saņemot, iegūstot, reģistrējot, uzglabājot un nododot informāciju, Kontroles dienests veic nepieciešamo administratīvo, tehnisko un organizatorisko pasākumu kompleksu, tai skaitā izstrādā attiecīgas instrukcijas, izdod rīkojumus, lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti, novērstu tai neatļautu piekļūšanu, tās grozīšanu, izplatīšanu vai iznīcināšanu.
35. Kontroles dienests sniedz informāciju tikai likumā paredzētajos gadījumos.
36. Lai nodrošinātu informācijas izmantošanu tikai likumā paredzētajiem mērķiem un noteiktajā kārtībā, tā pieprasītājiem tiek sniegta tikai Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likuma 56.pantā un 62.panta pirmajā prim un piektajā daļā paredzētajos gadījumos un kārtībā. Visos likumā paredzētajos gadījumos sniedzot informāciju, Kontroles dienests rakstiski informē saņēmēju par tās lietošanas ierobežojumiem, tai skaitā norādot, ka informāciju drīkst izmantot tikai tam mērķim, kuram tā saņemta.
37. Izņemot likumā paredzētos gadījumus, Kontroles dienestam nav tiesību izpaust to personu datus, kuras sniegušas informāciju par neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem (faktiem). Minētais neizslēdz likuma subjekta vai tā darbinieku atbildību, ja tie paši ir veikuši noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai legalizācijas mēģinājumu vai ar to saistītu noziedzīgu nodarījumu.